

גיליון 23, 11 ביוני 2014

שביתת הרעב שנתניהו זומם לשבור

לדברי רל"א, הלחץ על ישראל הולך וגובר ככל ששביתת הרעב נמשכת. מדי יום מצטרפים עוד ועוד אסירים פלסטינים לשביתה, והיא עומדת כיום על כ-300 שובתים. רל"א מדגישה, כי הצעת החוק להאכלה ולטיפול בכפייה בשובתי הרעב מגלמת בתוכה הפרות חמורות של זכויות אדם ושל האתיקה הרפואית, ומהווה הכשרה חקיקתית לעינויים. הצעת החוק נועדה לעשות שימוש פסול ברופאים למען השגת מטרות פוליטיות, ועומדת בסתירה לחוק זכויות החולה ולאמנות בינלאומיות. ברל"א קראו להתערבותם של ההסתדרות הרפואית העולמית ושל ארגון הבריאות העולמי. יצוין שההסתדרות הרפואית בישראל הביעה עמדה נחרצת נגד הצעת חוק זו, וקראה לרופאים החברים בה לא לפעול בניגוד לאתיקה הרפואית. גם המועצה הלאומית לביו-אתיקה, הגוף המקצועי המייעץ בנושאים אלו לממשלת ישראל, המליצה לדחות את הצעת החוק על הסף.

ראש הממשלה בנימין נתניהו הצהיר, כי בכוונתו להחיש את הליכי החקיקה של הצעת חוק המתירה האכלה בכפייה של אסירים שובתי רעב, וזאת במטרה לשבור את מחאתם של האסירים הפלסטינים הכלואים במעצר מינהלי בישראל באופן לא חוקי, חלקם משך שנים רבות. דברי נתניהו נאמרו על רקע שביתת הרעב, בה משתתפים מאות אסירים פלסטינים, הנמשכת מזה שבועות. כ-70 אסירים נזקקו עד כה לאשפוז בבתי חולים שונים בארץ.

ארגוני זכויות אדם הביעו את חרדתם העמוקה נוכח התפתחות אלה. ממרכז "עדאלה" נמסר בתגובה להצהרת ראש הממשלה, כי חקיקת חוק כזה היא צעד דרקוני, אשר מפקיע מהאסירים המינהליים את הכלי האחרון באמצעותו הם יכולים למחות נגד מעצרו הבלתי חוקי. הזנה בכפייה פוגעת פגיעה אנושה בזכויות הבסיסיות והחוקתיות של אותם אסירים, ובראשם הזכות לחירות על גופם, לכבוד, לאוטונומיה אישית, והזכות לבטא את עצמם ואת מחאתם. במרכז "עדאלה" פנו אל פרקליטות המדינה, וביקשו להורות לשירות בתי הסוהר לחדול מיד משיבוש ביקורי עורכי דין אצל שובתי הרעב.

בנייר עמדה שפרסמה האגודה לזכויות האזרח נכתב, כי האכלה בכפייה היא אסורה. באגודה ציינו עוד, כי שביתת הרעב של העצירים המנהליים מפנה זרקור לעבר אחת העוללות החמורות ביותר של הממשל הצבאי בשטחים – שימוש שגרתי במעצרים מינהליים נגד תושבים פלסטינים, אשר מוחזקים במעצר במשך חודשים ארוכים, ובחלק מהמקרים אף שנים, מבלי לדעת מהם החשדות נגדם או מתי ישוחררו. עמדת האגודה לזכויות האזרח היא כי ככל שיש ראיות נגד חשוד – יש להעמידו לדין. אחרת – יש לשחררו. מעצר מינהלי, המאפשר שלילת חירותו של אדם ללא משפט, מהווה פגיעה חמורה בזכויות אדם בסיסיות.

ארגון "רופאים לזכויות אדם" (רל"א) דרש מהממשלה לשחרר את כל העצורים המינהליים, וקרא לקהילה הרפואית בישראל להיאבק בהצעת החוק להאכלה בכפייה.

ישוחררו האסירים הפלסטינים

בגילוי דעת באנגלית שפרסמה המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), אשר נשלח לעשרות מפלגות קומוניסטיות בעולם, קראה מק"י לארגוני שלום וסולידריות לארגן פעולות במחאה על הודעת נתניהו, כי רופאים ישראלים יפעלו להאכיל בכפייה את האסירים הפלסטינים אשר שובתים רעב בבתי-הכלא של הכיבוש.

מק"י חזרה והדגישה את התנגדותה למעצרים מינהליים, וקראה לשחרור 5,000 האסירים הפלסטינים מהשטחים הכבושים הכלואים בישראל, וביניהם 190 העצירים המינהליים, אשר כלואים מבלי שהוגש נגדם כתב אישום או שהועמדו לדין, חלקם משך שנים ארוכות.

בבית היהודי אין חמלה

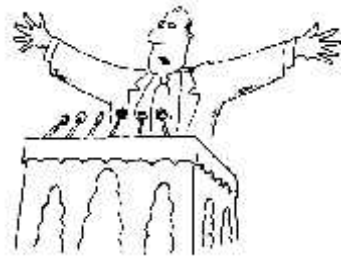
ממשלות ישראל שנטו קצת יותר שמאלה מאחרות, מעולם לא ניסו לסנדל באמצעות חקיקה את הממשלות שיבואו אחריהן. שום ממשלה כזו לא חוקקה חוק אשר יחייב הקפאת הבנייה בהתנחלויות בשטחים, או יחייב ראשי ממשלות עתידיים להיפגש עם הנהגת העם הפלסטיני. אולם ממשלות הימין מנסות ללא הרף להפוך את מדיניותן הנוכחית לחוק אשר יחייב גם ממשלות אשר יבקשו לקדם מדיניות אחרת.

כך שוריינו חוקי סיפוח שונים ומשונים ונחקקו חוקים המקשים על שינויים של חוקים אחרים. ח"כ איילת שקד מהבית היהודי הביאה לאישור הממשלה חוק אשר יאפשר לשופטים לקבוע, כי מי שהורשע בעבירות רצח מסוימות לא יוכל לקבל חנינה. לחוק הזה – שמטרתו, בין היתר, למנוע שחרור אסירים פלסטינים מהשטחים במסגרת הסכמים מדיניים – יש כל כך הרבה חסרונות, שאין פלא שהממשלה אישרה אותו.

בין היתר, החוק פוגע בעקרון הפרדת הרשויות ומצמצם את סמכויות הנשיא. מעבר לכך, החוק הזה פוגע בסמכויות הממשלה, ואם ח"כ מהקואליציה לא סומך על ממשלתו – מי כן אמור לסמוך עליה?

הבעיה הגדולה ביותר עם החוק הזה היא שהוא מעגן איסור על סליחה וחמלה. אומנם, קשה מאוד למחול על רצח, אולם עקרון חשוב ביהדות מאפשר לבני אדם להתנצל, לפצות ולפתוח דף חדש. קוראים לזה "לחזור בתשובה", וחבל שאנשי הבית היהודי מונעים באופן גורף את האפשרות הזו. החוק הזה ממשיך לחזק את הריצה אל העבר, והוא עורם מכשולים בפני מי שמבקש שנתקדם משם למקומות אחרים. בבית היהודי אין חמלה.

יוסי ס.

דברים בשם אומרם

בלבד?

"שפל באבטלה בחודש אפריל: 212 אלף מובטלים בלבד".
(כותרת ב-"דה מרקר", 27.5)

תחיית המתים: האפיפיור חולל נס בעת ביקורו

"בקשר עם ביקור ראש כנסיית הנוצרים בארץ הקודש, מובאים בזה דברי מחאתו של הרבי שליט"א מלך המשיח, כנגד אותם שהלכו לביקורו".

(דבריו של הרבי מלובביץ', שנפטר בשנת 1994, פורסמו באתר "הגאולה", 28.5)

ניתוח היורד לעומקן של התופעות הפוליטיות

"עכשיו, לאחר תום ספירת הקולות בבחירות לפרלמנט האירופי, זה רשמי: אירופה אנטישמית".
(מנחם רהט, לשעבר הכתב הפוליטי של "מעריב", ערוץ 7, 29.5)

תחילתה של ידידות מופלאה

"אני מאוד מרוצה מהבחירה של [יו"ר ההסתדרות החדש] ניסנקורן. הוא מקצוען, ישר והגון, ואני בטוח שהוא יוביל את העובדים להישגים".

(צביקה אורן, נשיא התאחדות התעשיינים, "דה מרקר", 20.5)

עצה של ידיד

"תפסיקו להתכבין, דחפנו את כל השוק לידיים שלכם".
(מנכ"ל משרד השיכון, שלמה בן אליהו, בפנייה לקבלנים, "דה מרקר", 23.5)

הפרטה בין חברים

"החברה לישראל רכשה את צים במחיר מבצע, וגזרה קופון של מיליארד דולר".

(מתוך דו"ח שהוגש לוועדת הכספים, "כלכליסט", 28.5)

החלום האמריקאי

"בארה"ב, הפער בין שכר הבכירים לשכר העובדים הזוטרים ממשיך לגדול. שכר המנכ"ל האמריקאי הוא, בממוצע, פי 354 משכרו של עובד זוטרי. לפני 30 שנה, עמד אותו פער על פי 41. המובילה בפער בין המנכ"ל לעובד מן השורה היא תעשיית המזון המהיר".

(הודעה של פדרציית האיגודים המקצועיים בארה"ב, 27.5)

**ניתן לקבל את
"זו הדרך" מדי שבוע
בדואר אלקטרוני
או בדואר רגיל**

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126102

שר"פ בנמל אשדוד:

המפריט ממפריט אינו פטור

שלי כיו"ר ועד עובדים", אמר חסן לשופט בית משפט השלום בכפר-סבא. "אני מנהל מאבק שבטח אדוני שמע עליו. אנחנו נאבקים בכלל על עבודה מאורגנת ועל הנמלים. אני בוועד 15 שנה, אני יו"ר ועד העובדים משנת 2002, ואין דרך אחרת להוציא אותי מהמשחק – או להרוג אותי או לנסות להפיל אותי. אני מבקש לאפשר לי להמשיך את העבודה שלי, ורק את העבודה שלי".

השופט קבע כי חסן – שחשוד בקבלת שוחד, בסחיטה באיומים ובהלבנת הון – יישאר במעצר עד יום שישי (6.6).

לאחר מכן יישלח למעצר בית עד 22 ביוני. נוסף על כך, השופט לא נענה לבקשתו, והרחיק אותו מנמל אשדוד למשך 90 ימים. כמו כן, הוארך מעצרו של בעלי חברת "דנה שירותי נמל" ושל מנהלים בכירים בה.

יש לשים לב לבקשת חסן בפני השופט "לאפשר לי להמשיך את העבודה שלי, ורק את העבודה שלי". קרי: חסן מבקש שלא לטפל בעסקיו המסועפים שבנמל ומחוצה לו. הוא מכיר בכך שהעבודה שבבעלותו חברה רבות פוסלת אותו פסילה גורפת מלשמש יו"ר או חבר ועד עובדים, וזאת על פי תקנון ההסתדרות. אבל, כאמור, ראשי ההסתדרות שותקים. נוסף לכך, יש לזכור כי בעבר סייר חסן באירופה

בין נמלים שהופרטו, במשלחת שכללה גם את מנכ"ל משרד ראש הממשלה, עו"ד הראל לוקר. האם ראש הממשלה לא ידע שמנכ"ל משרדו נסע יחד עם יו"ר ועד עובדי נמל אשדוד ברחבי אירופה, במטרה לקדם את הפרטת הנמל?

נדמה שהקנוניה נגד העבודה המאורגנת היא המשך לקנוניה של השלטון, ראשי ההסתדרות וחסן עצמו למען הפרטה. עדות לכך ניתן למצוא בדבריו של עורך דינו של חסן, אשר הודה כי מתווה הפרטה כמעט והושלם, בשיתוף הממשלה, ההסתדרות ויו"ר ועד העובדים.

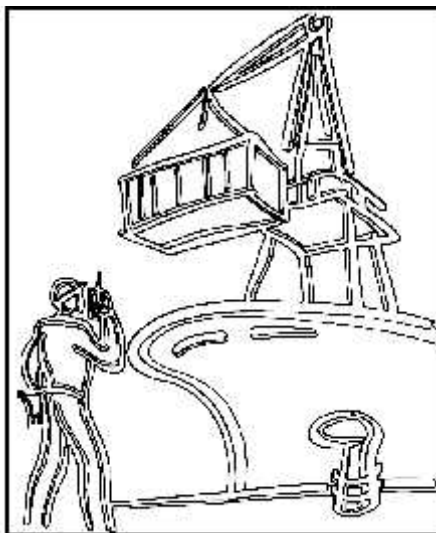
מה שמותר בבית-חולים, אסור בנמל

המסקנה העגומה ממעצר יו"ר אחד הוועדים החזקים בישראל היא שלרבים מנציגי העובדים אין כל תפיסת עולם מעמדית. זכורים עדיין הימים הרחוקים בהם כיהן היו"ר מיתולוגי של ועד עובדי נמל אשדוד, יהושע פרץ. אף הוא הפך בזמנו ל-"אויב המדינה", אבל להבדיל מחסן, הוא לא עשה לביתו – אלא לביתם של אלפי עמיתיו בנמל.

מסקנה עגומה נוספת היא שבהסתדרות ובממשלה סבורים שהפרטה תמיד רצויה, אפילו כאשר מדובר בתאגיד ענק אמריקאי, אירופי או סיני. אולם היא בלתי נסבלת כאשר מדובר ב-"טייקון" מקומי, אלון חסן.

אפרים דויד

על פי מה שפורסם ב"ידיעות אחרונות" (1.6) נוספו שני חברים חדשים – מבנק ישראל וממשרד המשפטים – לוועדת גרמן הבוחנת את מדיניות הבריאות של ממשלת ישראל ("הוועדה לחיזוק הרפואה הציבורית" הוא שמה הרשמי). הם נוספו משום שהרוב בוועדה מתנגד להנהגת שרותי רפואה פרטיים (שר"פ) בכתי החולים, ובאמצעות הוספת חברים לוועדה סבורים מצדדי הפרטת מערכת הבריאות הציבורית (ביניהם שרת הבריאות יעל גרמן, לשעבר ראש עיריית הרצליה מטעם מרצ) כי יוכלו להבטיח רוב לעמדתם.

בעוד שבתחום הבריאות מפריטים כפה מלא, בתחום נמלי הים נוקטים שיטות אחרות. עד עתה, הממשלה הפריטה את הקטן שבין נמלי ישראל: נמל אילת. היא גם התירה להקים "רציף עגינה" במספנות ישראל לפני שנים אחדות. המספנות, שאף הן הופרטו, אמורות היו להתחרות בנמל חיפה. אבל השנים חולפות והמספנה המופרטת, שעובדי הנמל בה התארגנו בהסתדרות בשנה שעברה, אינה מהווה מתחרה רצינית לנמל חיפה הגדול והמודרני, הנמצא בבעלות המדינה.

כעת, בגלל הקושי להפריט את שני הנמלים הגדולים, בחיפה ובאשדוד, הגה שר התחבורה ישראל כץ רעיון גאוני: הוא הציע להקים במימון המדינה שני נמלים פרטיים שיפעלו במקביל לנמלים הקיימים, ואמורים להתחרות בהם.

תושבי מפרץ חיפה כבר החלו לפעול נגד הקמת הנמל החדש מטעמים סביבתיים. זאת, חרף העובדה שראש העירייה יונה ירב תומך בהקמתו. רבים שואלים עצמם: "מדוע המדינה אינה משקיעה את המיליארדים בחיזוק הנמל הקיים, במקום להקים נמל חדש, על חשבון השטחים הפתוחים?". לכך יש להוסיף את שאלתו של יו"ר ועד העובדים בנמל, מאיר תורג'מן, שתהה: "מדוע המדינה לא משקיעה את המיליארדים המיועדים להקמת הנמל הפרטי כדי להיאבק בעוני?".

האם אלון חסן נפל קורבן לקנוניה?

המאמץ להפריט את נמלים נעשה תוך תמיכה מופגנת של יו"ר ההסתדרות היוצא, עופר עיני, ושל יורש העצר, אבי ניסנקורן. דווקא בעיתוי העברת השלטון בהסתדרות התפוצצה "פרשת אלון חסן". אולם עד כה, היו"ר היוצא והיו"ר הנכנס בחרו לשתוק.

יו"ר ועד עובדי נמל אשדוד, אלון חסן, רואה במעצרו "התקפה על העבודה המאורגנת". בתום דיון שנערך בשבוע שעבר מעצרו הוארך והוא הורחק מהנמל לשלושה חודשים. "אני מבקש מאדוני שיתאפשר לי להגיע ולעשות את העבודה

מינימום 30 לשעה

הקמפיין להעלאת שכר המינימום הגיע לשוק מחנה יהודה בירושלים

פעילי הקמפיין להעלאת שכר המינימום ל-30 שקל לשעה הגיעו ערב חג השבועות (3.6) לשוק מחנה יהודה בירושלים. אדם אמוראי, פעיל מק"י וחד"ש מסר: "הגענו לשוק מחנה יהודה רק לשעה אחת של הסברה והחתמה על העצומה לפני החג, ופגשנו המון עובדות ועובדים, צעירים, פנסיונרים, יהודים, ערבים, חילונים וחרדים, אשר תומכים ורוצים להצטרף לדרישה להעלאת שכר המינימום".

עוד הדגיש: "האמת היא שלרובם לא היינו צריכים לספר בכלל על המאבק – הם כבר יודעים ותומכים. עכשיו הגיע הזמן שהממשלה תלמד מהציבור, ותתמוך סוף-סוף בהעלאת שכר המינימום לשכר ראוי, כזה שאפשר להתקיים ממנו".

הרצאה בבאר-שבע בנושא שכר מינימום

פעילי "כוח לעובדים" בבאר-שבע הודיעו כי אחד ממייסדי הארגון, ד"ר עמי וטורי, ישתתף במפגש באוניברסיטת בן-גוריון (7.6), למפגש פתוח של שאלות-ותשובות בנושא הדרישה להעלאת שכר המינימום.

ארה"ב: סיאטל העלתה את שכר המינימום ל-15 דולר לשעה

העיר סיאטל, במדינת וושינגטון שבארה"ב, אישרה את העלאת שכר המינימום ל-15 דולר לשעה, והייתה בכך לעיר בעלת שכר המינימום הגבוה בארה"ב. מועצת העיר אישרה פה אחד את ההצעה. שכר המינימום במדינת וושינגטון הוא כיום הגבוה ביותר ברחבי ארה"ב, וגובהו 9.32 דולר לשעה. הדרישה לשכר מינימום של 15 דולר בשעה הועלתה בידי תנועה רחבה של איגודים מקצועיים וארגונים קהילתיים ברחבי ארה"ב, שאף קיימו בחודש שעבר יום שביתה ומחאה בינלאומי להעלאת שכר המינימום.

הניצחון בסיאטל נותן רוח גבית למאבקים ברחבי ארה"ב להעלאת שכר המינימום. שכר המינימום הפדראלי, הנהוג בכל ארה"ב, הוא 7.25 דולר לשעה. אולם במקומות רבים כבר נחלו המאבקים המקומיים הצלחה. במדינת מישגן למשל, העלתה לאחרונה את שכר המינימום שלה ל-9.25 דולר לשעה, ומדינת קליפורניה - ל-13 דולר לשעה.

השבוע בנסת

ח"כ חנין לרה"מ: די למעצרים המנהליים

נוכח שביתת הרעב של מאות האסירים הפלסטינים והדיווחים לגבי הידרדרות בבריאותם של עשרות מהשובתים פנה ח"כ דב חנין (חד"ש) לראש הממשלה, וקרא לו לבחון מחדש את מדיניות המעצרים המנהליים (2.6).

חנין: "אני עוקב בדאגה רבה אחרי הפרסומים על התמשכות שביתת הרעב בה החלו האסירים המנהליים הפלסטינים, ואשר אליה הצטרפו גם אסירים פלסטינים נוספים. שביתת הרעב עוברת עתה את יומה ה-40 והסכנה לבריאותם ואף לחייהם של האסירים השובתים הופכת להיות משמעותית. מעבר לחשיבות הגדולה של השמירה על חיי אדם, ברור לחלוטין כי מוות של אסיר שובת רעב, אם חלילה יתרחש, יגרור בעקבותיו מחאה עממית והדברים עלולים בהחלט להתגלגל לעימות נרחב".

"עילתה המרכזית של השביתה היא מדיניות המעצרים המנהליים. ואכן, גם אם לא הייתה פורצת שביתת רעב כזו, ראוי לבחון לעומק את המדיניות הזו. בשנים האחרונות ישנה אינפלציה ממשית בשימוש באמצעי המעצר המנהלי, הפוגע קשות בזכויות אדם בסיסיות, ובין היתר בזכות להתגונן מפני האשמות בהליך משפטי ראוי".

ח"כ חנין חתם את פנייתו לרה"מ נתניהו בקריאה לבטל את השימוש במעצרים המנהליים, אותם כינה "כלי ענישתו דורסני ובעייתי".

ח"כ אגבריה: יחס הממשלה לבדואים

בנגב דומה ליחסה כלפי תושבי השטחים

את הצעת אי-האמון של סיעת חד"ש בממשלה פתח ח"כ עפו אגבריה (2.6), במקרה של שבעה בתים בהתנחלות מצפה אביגיל, שהממשלה מתכוונת להכשיר אף שהם נמצאים בשטח האש 918 – בעוד שלכפרים פלסטיניים באותו שטח הוציאה המדינה צווי הריסה. הוא המשיך וציין כי בנגב משתמשים בתירוץ של שטח אש כדי לנשל אזרחים ערבים-בדואים בנגב.

"גם בנגב מתכננת הממשלה לפנות כפרים ולהרוס בתים", האשים ח"כ אגבריה. "זה יחסה של הממשלה לערבים, בין אם לתושבי הגדה המערבית ובין אם לאזרחיה החיים בנגב. מבחינת הממשלה, היחס לאזרחים הבדואים בנגב דומה ליחסה למי שמצוי בשטחים הכבושים".

הוא התריס כלפי השר יעקב פרי (יש עתיד), אשר ייצג את הממשלה בדיון, ושאל: "האם אני, כערבי, יכול לקבל מהמדינה אדמה ולהקים עליה 'חוות בודדים' בנגב? האם תיתן לי?". על כך השיב השר: "לך כן"...

להגברת המאבק בכל החזיתות

נגד התכנית לגיוס צעירים ערבים לצבא

הוועד המרכזי שולח ברכה לכל הצעירים, היהודים והערבים, המסרבים להתגייס לצבא הכיבוש, וקורא לשחרר מיד את סרבני המצפון הכלואים בבתי הכלא. ברכה מיוחדת שלוחה לחבר בנק"י **עומר סעד**, אשר מצבו הבריאותי הידרדר עקב כליאתו בכלא 4, ולחבר בנק"י **עורווה סייף**, אשר עתיד להיכלא ב-15 ביוני, בשל סירובו להתגייס.

המערכה נגד המזימה הממשלתית לכפיית גיוס חובה על הצעירים הערבים היא מערכה נגד הפלגנות העדתית, נגד תעמולת הכוזב "חובות-תמורת-זכויות", ובעד אחדותה המתקדמת של האוכלוסייה הערבית במערכה לשוויון לאומי ואזרחי. תפקיד חשוב במערכה זו מילא אירוע הצעירים ההמוני "צה"ל לא שווה", אשר התקיים ביוזמת בנק"י בחיפה (16.5), והוועידה הארצית נגד הגיוס, אשר התקיימה בסחנין ביוזמת ועדת המעקב ב-6 ביוני.

הוועד המרכזי מחזק את ידי ועד היוזמה הערבי-הדרוזי וקבוצת הצעירים "מכתב השמיניסטים", אשר מנהלים מערכה דמוקרטית חשובה להגנת חופש המצפון.

ההכנות לקראת הוועידה שלא-מן-המניין של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), אשר התקיים בחודש ספטמבר, עמדו במרכז ישיבת הוועד המרכזי של המפלגה, שהתקיימה בשבת (31.5) בנצרת. הישיבה נפתחה בסקירה פוליטית של מזכ"ל המפלגה, **מוחמד נפאע**, ובסקירה ארגונית של מרכז המזכירות, **סאמח עיראקי**. לאחר מכן, הרצו חברי הלשכה הפוליטית: ח"כ **מוחמד ברכה** בנושא מצבה החברתי-המעמדי של האוכלוסייה הערבית בישראל, וח"כ **דב חנין** בנושא האפשרויות לבניית פרויקט פוליטי מתחדש. נידונו שני ימי העיון שקיימה המפלגה לאחרונה – יום העיון בנצרת, שעסק בהתפתחויות הפוליטיות בקרב הציבור הערבי, ויום העיון בתל-אביב, שעסק באפשרות לבניית שמאל יהודי-ערבי רחב בתנאים הנוכחיים.

התקיים דיון ער, שעסק בין היתר בתכנית לסיום הכיבוש ולפתרון מדיני של הסכסוך הישראלי-פלסטיני, ובמקומו של ערך השוויון במדיניותה של מק"י.

ממשלת נתניהו – סרבנית שלום

הוועד המרכזי של מק"י בירך על הסכם הפיוס שנחתם בין פתח וחמאס בשטחים הכבושים, והעריך כי כינון ממשלת האחדות ברשות הפלסטינית מהווה תרומה חיובית חשובה בדרך להגשמת הזכויות הלאומיות הצודקות של העם הפלסטיני. העובדה כי הממשלה הפלסטינית החדשה הודיעה כי תהיה מחויבת להסכמים הבינלאומיים עליהם חתם אש"ף, בעוד ממשלת ישראל הודיעה כי תחרים אותה – חושפת פעם נוספת את פרצופו של נתניהו כסרבן שלום.

די לרדיפות הפוליטיות

הוועד המרכזי מתריע כי הממסד השלטוני החמיר בתקופה האחרונה את הרדיפות הפוליטיות, במטרה להשתיק את הקולות הביקורתיים: פגיעה בחופש הביטוי באוניברסיטה העברית בירושלים, ענישתם של חמישה סטודנטים מאוניברסיטת חיפה, מעצרים של ארבעה פעילי מק"י וחד"ש בעת משמרת מחאה בחיפה, חקירות שב"כ נגד פעילי מק"י, ואיומים בהוצאה מחוץ לחוק של התנועה האיסלאמית. אווירת סתימת הפיות מחלחלת מטה מהממשלה הימנית, דרך מוסדות השלטון, ומתבטאת גם בטורו "תג מחיר" הגזעני.

המערכה להגנת החירויות הדמוקרטיות ולהדיפת הגל הגזעני היא מאבקם המשותף של כל מי שמתנגדים לפגיעה במרחב הדמוקרטי בישראל, של כל האוכלוסייה הערבית ושל כל הכוחות המתקדמים והדמוקרטים בציבור היהודי.

להעלאת שכר המינימום ל-30 שקל לשעה

המערכה הציבורית להעלאת שכר המינימום ל-30 שקל לשעה, אשר חברי הכנסת של חד"ש ממלאים בה תפקיד בולט ומוביל, בכוחה לשפר את תנאי העבודה של ציבור העובדים השכירים בישראל, ובמיוחד העובדים המוחלשים, המשתכרים שכר מינימום: נשים, צעירים, שכירים ערבים ומהגרי עבודה.

הוועד המרכזי קורא למחוזות ולסניפי המפלגה לקיים פעילות ציבורית במטרה להעלות מודעות לקמפיין ולגייס תמיכה עממית רחבה בו בקרב כלל ציבור העובדים.

ממשלת הימין היא אויבת הילדים

ערב ה-1 ביוני, יום הילד הבינלאומי, שולח הוועד המרכזי ברכה לחברי בנק"י, תנד"י ו-"בני עמל", אשר קיימו אירועים בסניפים ברחבי הארץ. במקום שיום בינלאומי זה יהיה יום של הגנה על זכויות הילדים ורווחתם, בוחרת ממשלת הימין להתמיד בקיצוץ בקצבות הילדים.

הוועד המרכזי קורא להצלחת ההפגנה הארצית שתתקיים בירושלים ב-8 ביוני, בדרישה להגדלת קצבות הילדים.

להאצת ההכנות לוועידה שלא-מן-המניין

הוועד המרכזי של מק"י קורא לסניפים לערוך מפדו חברים לקראת הוועידה שלא-מן-המניין, ומטיל על מזכירות המפלגה להכין שני ימי עיון בתקופה הקרובה: יום עיון בנושא הפעילות בקרב נוער, צעירים וסטודנטים, ויום עיון בנושא ההתפתחויות המדיניות בארץ והמאבק נגד הכיבוש.

הניסיון שנצבר מימי העיון שנערכו עד כה, בהם השתתפו חברי המפלגה והנהגתה לצד ידידים שאינם חברי מק"י וחד"ש, הוא ניסיון חיובי, ויש להרחיבו ולקיימו במחוזות נוספים.

אוליגרכים, נפט, כוח צבאי וגם שוקולד

מחריפה המערכה על ההשפעה הכלכלית והפוליטית באוקראינה

"היא חיונית לשאיפת אוקראינה להתרחק מפיקוח רוסי ולהחיות את הכלכלה" (סוכנות בלומברג, 26.2).

המאבק בין רוסיה לבין האיחוד האירופי על השליטה הכלכלית וההשפעה הפוליטית באוקראינה החריף בשנים האחרונות. גרמניה הבטיחה לנשיא הקודם ינוקוביץ' להעניק לאוקראינה מעמד של חברה נלווית באיחוד האירופי, בתנאי שתפתח את שעריה לרווחה להון מערבי ותבצע רפורמות הדרושות לכך. בתגובה הציע פוטין לאוקראינה אשראי בסך 15 מיליארד דולר והפחתה בתעריפי הגז, אם זו תדחה את ההצטרפות לאיחוד.

מאת תמר גוז'נסקי

בשני אזורים במזרח אוקראינה, שהכריזו לפני חודשים אחדים על עצמאותם המדינית (דונייצק ולוגאנסק), ניטשים קרבות בין צבא השלטון המרכזי בקייב לבין כוחות חמושים מקומיים. פטרו פורושנקו (בתמונה), שנבחר לכהונת הנשיא ב-25 במאי, הודיע שהוא נחוש להשיב לשלטון המרכזי את השליטה באזורים אלה. הנשיא פוטין, שבאקט של סיפוח העביר את חצי האי קרים משליטת אוקראינה לשליטת רוסיה, אינו נחפז לחזור על צעד זה ביחס לשני האזורים שהודיעו על עצמאותם.

הזירה הפוליטית הפנימית

השלטון באוקראינה שאחרי הקריסה, כמו גם ברוסיה עצמה, עבר לידי האוליגרכים החדשים – ישירות, או באמצעות ארגונים פוליטיים הכפופים לאוליגרכים. המחשה לכך היא דרכו של פטרו פורושנקו לנשיאות אוקראינה.

פורושנקו (יליד 1965), שפתח מפעל לייצור שוקולד, הפך בעלים של קונצרן הממתקים הגדול ביותר באוקראינה ("רושן"). גם הוא ניצל את תהליכי ההפרטה של הרכוש הממשלתי, ורכש שליטה בשורה ארוכה של חברות בענפי טקסטיל, הרכבת מכונות ובנייה, וכן בחמישה ערוצי טלוויזיה. ב-2012 הוערך הונו ב-1.3 מיליארד דולר.

פורושנקו אינו מסתפק במעמדו כאוליגרך, אלא עוסק מאז 1998 בפעילות פוליטית במשרה מלאה. הוא החליף נאמנות בין מפלגות שונות, וכך ייצג בפרלמנט פעם מפלגה הדוגלת בהידוק הקשרים עם רוסיה, ופעם אחרת – מפלגה פרו-מערבית. במסגרת הזיגוג הפוליטי, כיהן כשר החוץ מטעם הנשיא יושנקו, אך גם כשר המסחר והפיתוח הכלכלי מטעם הנשיא ינוקוביץ'.

בבחירות לנשיאות אוקראינה (25.5), התייצב פורושנקו כמועמד עצמאי, הדוגל במימוש ההצטרפות לאיחוד האירופי (אוקראינה הגישה בקשה להצטרפות ב-2013), אך מתנגד למשאל עם לגבי הצטרפותה לנאט"ו. במקביל הגיע פורושנקו להבנות עם האוליגרך האוקראיני דמיטרי פירטאש, שהונו מבוסס על עסקות עם חברת גזפרום הרוסית. בבחירות לנשיאות נבחר האוליגרך פורושנקו ברוב של 55% והביס את יוליה טימושנקו, רה"מ לשעבר. מועמד מפלגת "סבובודה" הפאשיסטית זכה ב-1% מהקולות.

ניתן להעריך, כי הן רוסיה והן האיחוד האירופי ימשיכו לפעול לחיזוק השפעתם באוקראינה באמצעות פיתויים כלכליים ולחץ פוליטי וצבאי (ביקור אובמה באירופה בשבוע שעבר ותכניתו להגדלת הנוכחות הצבאית האמריקאית ביבשת זו; הקמת שוק משותף של רוסיה עם בלארוס וקזחסטן וסיוע פוליטי וצבאי רוסי לבדלנים).

רקע וכוחות בוחשים

ב-1919, לאחר מהפכת אוקטובר וניצחון הצבא האדום במלחמת האזרחים, הוקמה הרפובליקה של אוקראינה כאחת הרפובליקות של ברית-המועצות. עם הצטרפות ברה"מ לאו"ם, הוכרה גם אוקראינה כמדינה חברה.

לאחר התמוטטות המשטר הסובייטי ב-1991, התפוררות ברה"מ והקמתו מחדש של משטר קפיטליסטי, ניטשה מערכה על זיקתן הבינלאומית של הרפובליקות הפורשות מהברית. בחלק האירופי, שלוש רפובליקות – אסטוניה, לטביה וליטא, ביצעו מפנה חד לעבר האיחוד האירופי, פתחו את השערים להון גרמני ומערבי אחר, וגם הצטרפו לנאט"ו. לעומת זאת, אוקראינה ובלארוס הפכו יעד מרכזי לתאגידים רוסיים ושימרו זיקה פוליטית לרוסיה.

גם לאחר התפוררות ברה"מ, המשיכה רוסיה להיות פרטנר עיקרי של סחר החוץ של אוקראינה. רוסיה הייתה שוק הייצוא הגדול של תוצרת חקלאית ותעשייתית אוקראינית (מטלורגיה, כימיה), ואילו אוקראינה ייבאה מרוסיה דלק (גז ונפט, דלק גרעיני) וכן מכונות.

בתחום השקעות ההון באוקראינה, ב-2008 חלקם של תאגידים רוסיים (שהשקיעו ישירות או באמצעות חברות הרשומות בקפריסין ובמדינות נוספות) היה 27%. שליטת התאגידים הרוסיים בולטת בתחומים זיקוק נפט, ייצור אלומיניום, מטלורגיה, ייצור חשמל ובנקים. ב-2009 חתמו רוסיה ואוקראינה שוב על הסכם לעשר שנים בדבר הספקת גז וכן מעבר גז בצינורות למערב אירופה.

אולם גרמניה ומעצמות מערביות אחרות לא ויתרו על מאמציהן להפוך את אוקראינה לשוק עבור תוצרתן ועבור השקעותיהן הפיננסיות ולספחה לתחום השפעתן הפוליטית. החברות הרב-לאומיות אקסון, שברון ושל – השיגו אישורים לחיפושי נפט באוקראינה בהשקעה מתוכננת של 10 מיליארד דולר. על משמעות השקעה זו כתב פרשן מערבי:

של הלוחמים הקומוניסטים, אשר לאחר שחרורה של יוון מידי הכובשים הנאצים, לחמו במסגרת הצבא הדמוקרטי נגד המשטר המלוכני, כוחות הימין ותומכיהם האמריקאים והבריטים. בשל תוכנם הפוליטי, נאסרו שיריו של ריצוס להפצה ביוון במשך עשרות שנים.

לראשונה בעברית שירי הקומוניסט היווני יאניס ריצוס

”
: .
, 2014 ,
195

יוֹנִיּוֹת / יאניס ריצוס

לְעֵצִים הָאֵלֶּה לֹא נוֹחַ בְּפָחוֹת שְׁמַיִם,
לְאֲבָנִים הָאֵלֶּה לֹא נוֹחַ מִתַּחַת לְצַעְדֵי זָרִים,
לְפָנִים הָאֵלֶּה לֹא נוֹחַ אֶלָּא בְּשֹׁמֵשׁ,
לְלִבּוֹת הָאֵלֶּה לֹא נוֹחַ אֶלָּא בְּצַדֵּק.

מְצַמֵּיד לְאוֹר אֶת עֲצֵי הַזֵּית הַיְתוּמִים וְאֶת הַכְּרָמִים שְׁלוֹ,
חֹרֵק שָׁנִים. אֵין מַיִם. רַק אוֹר.
הַדְרֵךְ אוֹכְדֵת בְּאוֹר וְצֵל הַמְּקַלָּה בְּרֹזֶל.

הַעֲצִים, הַנְּהָרוֹת וְהַקּוֹלוֹת הַתְּאֻבָּנוּ לְכַדֵּי שֵׁשׁ
בְּסִיד הַשְּׁמֵשׁ.
הַשְּׂרֵשׁ נִתְקַל בְּשֵׁשׁ. אֵלוֹת הַמְּסֻטֵּיק הַמְּאֻבָּקוֹת.
הַפְּרֵד וְהַסְּלַע. מִתְנַשְּׁמִים בְּכַבְדוֹת. אֵין מַיִם.
הַפֶּל צְמֵאִים. זֶה שָׁנִים. הַפֶּל לוֹעֲסִים פֶּסֶת
שְׁמַיִם מְרִירוֹת.

עֵינֵיהֶם אֲדָמוֹת מִשְׁנֵה טְרוּפָה,
עָרוּץ עֲמֵק נִדְחָק בֵּין גְּבוּתֵיהֶם
כְּמוֹ בְּרוֹשׁ בֵּין שְׁנֵי הָרִים בְּשִׁעַת שְׁקִיעָה.

יָדָם דְּבוּקָה לְרוּבָה,
הַרוּבָה הוּא הַמְּשֵׁךְ יָדָם,
יָדָם הִיא הַמְּשֵׁךְ נַפְשָׁם –
עַל שְׁפִתֵיהֶם יוֹשֵׁב הַפֶּעַס
וְהַצֵּעַר עֲמֵק- עֲמֵק בְּעֵינֵיהֶם
כְּמוֹ כּוֹכֵב בְּשִׁקְעָרוֹרֵית מְלַח.

כְּשֶׁהֵם לוֹחֲצִים יַד הַשְּׁמֵשׁ בְּטוּחָה בִּיחַס לְעוֹלָם,
כְּשֶׁהֵם מַחֲיִכִים סְנוּנִיַּת קְטֻנָּה פּוֹרַחַת מִזְקֵנֵי הַפְּרָא שְׁלֵהֶם,
כְּשֶׁהֵם נְמִים תְּרִיסֵר כּוֹכְבִים נוֹשְׂרִים מְפִיסֵיהֶם הַרְיָקִים,
כְּשֶׁהֵם נְהָרְגִים הַחַיִּים עוֹלִים אֶל-עַל בְּדִגְלִים וּבְתַפִּים,

שָׁנִים פֶּה רְבוֹת כְּלָם רְעִבִים, כְּלָם צְמֵאִים, כְּלָם נְהָרְגִים
נִצְוֵי יִבְשָׁה וְיָם;
הַבְּעֵרָה אֶכְלָה אֶת שְׂדוֹתֵיהֶם וְהַמְּלִיחוֹת הַשְּׁקֵתָה אֶת בְּתֵיהֶם,
הַרוּחַ הַפִּילָה אֶת דְּלֹתוֹתֵיהֶם וְאֶת שִׁיחֵי הַלֵּילִי הַמְּעֻטִים בְּכַפָּר,
דְּרוֹךְ חוֹרֵי מְעִילֵיהֶם נִכְנָס וְיוֹצֵא הַמְּנוֹת,
לְשׁוֹנָם קָהֵתָה כְּאֶצְטְרָבֶל;
כְּלִבֵּיהֶם מִתּוֹ עֲטוּפִים בְּצֵלָם;
הַגִּשָּׁם הוֹלֵם בְּצִלְעוֹתֵיהֶם.

יאניס ריצוס נולד באחד במאי 1909 במונמוסיה שבדרום מזרח הפלופונס, ומת ב-1990 באתונה. בנעוריו חלה בשחפת. בשנות ה-30 המוקדמות היה פעיל בנוער הקומוניסטי היווני, אשר פעל במחתרת. במלחמת העולם השנייה הצטרף לכוחות הפרטיזנים שלחמו בכובש הנאצי. בשל תפיסת עולמו הקומוניסטית נאסר, נכלא והוגלה פעמים רבות. תשע פעמים הוגשה מועמדותו לפרס נובל ונפסלה. בשנת 1977 העניקה לו ברית המועצות את פרס לנין לשלום ובתגובה הצהיר: "פרס זה חשוב הרבה יותר מכל פרס נובל". ריצוס נמנה עם גדולי המשוררים היוונים במאה העשרים, לצד קוואפּיס, פלמאס, ספריס ואלֵיטיס. "עיקר העיקרים" – מבחר עברי של שירתו – ראה אור לאחרונה בהוצאת רימונים. זו הפעם הראשונה שאוספת שירים של ריצוס מתפרסמת בשפה העברית. רבים משיריו הולחנו בידי המוזיקאי הנודע מיקיס תיאודוראקיס, והפכו לידועים שבין שירי יוון הפוליטיים והעממיים. אחד מהם – השיר "יווניות", מספר את קורותיהם

על המשמר, מאבנים, הם מעשנים את הגלים ואת הלילה,
משגיחים על הים הגועש ששקע בו התרן השבור של הירח.

הלחם אול, הפגזים אולו,
עתה הם ממלאים את תותחיהם רק בלבם.

שנים זה רבות נצווי יבשה וים, כלם
רעבים, כלם נהרגים ואיש מהם לא מת –
על המשמר זוהרות עיניהם,
דגל גדול, אש גדולה אדמה כל פלה
ובכל שחר אלפי יונים פורחות מידיהם
אל ארבע דלתות האפק.

מיוונת: רמי סערי

אי אפשר לכלוא מצפון

תנד"י הפגינה בנצרת בדרישה

לביטול הקיצוץ בקצבות הילדים

"די לקיצוץ בקיצבות הילדים!", "תקציבים לילדים ולא להתנחלויות!" – תבעו משתתפות ומשתתפי משמרת המחאה בכיכר המעיין בנצרת (7.6). את המשמרת יזמה תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנד"י), אשר נענתה לקריאת מטה המאבק למען קצבות הילדים, המנהל מערכה להחזרת קצבות אלה לגובהן הקודם. משלחת של עשרות נשים וילדים, שארגנה תנד"י, השתתפה בהפגנות ובעצרות בנושא שנערכו לאורך היום בירושלים (8.6) מול ישיבת הממשלה, בגן הסוס ומול מעון ראש הממשלה.

מאות בהפגנה בת"א נגד הכיבוש

"התשובה לימין: ישראל ופלסטין!" קראו כאלף מפגינים, יהודים וערבים, שהשתתפו בצעדה בתל-אביב (7.6), לציון 47 שנים למלחמת יוני 1967, ובקריאה לסיום הכיבוש ולהקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד מדינת ישראל. הצעדה – שאורגנה בידי מק"י, חד"ש ובנק"י – יצאה מגן מאיר, מול מטה הליכוד, והסתיימה ברחוב קפלן, מול משרד הביטחון. האמנים יגאל עזרתי ואורי און הכינו במקום העצרת מיצג מרשים נגד ההתנחלויות.

בעצרת נשאו דברים חברי הכנסת מוחמד ברכה ודב חנין מחד"ש, ופעילת השלום הוותיקה שרה בכר. במסגרת המיצג האמנותי, קרא עזרתי את שמות כל ההתנחלויות בשטחים הכבושים, והקהל הגיב בקריאות בוז ובשריקת משרוקיות לשמע כל אחד מהשמות. בין המשתתפים בהפגנה היו גם פעילי "גוש שלום" ומרצ וסרבנים צעירים החתומים על מכתב השמיניסטים, וביניהם חבר בנק"י עורווה סייף (ר' כתבה בעמוד זה).

ביום א', 15 ביוני, יתייצב סרבן המצפון עורווה סייף מהכפר ינוח בשערי לשכת הגיוס בחיפה ולהיכלא בשל סירובו להתגייס לצבא. סייף – חבר ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י) – יגיע ללשכת הגיוס מלווה בחברי ועד היוזמה הערבי-הדרוזי ובנק"י, בתהלוכה שתצא בשעה 14:00 מרחוב אמיל תומא בוואדי ניסנאס.

סייף שלח מכתב לצבא, בו הודיע כי כבן העם הערבי-הפלסטיני, הוא מסרב להתגייס לצבא כיבוש אשר רומס את זכויותיהם הלאומיות והיזימיות של בני עמו. הוא חתם על מכתב השמיניסטים החדש, ובחודשים האחרונים השתתף בהפגנות סולידריות עם סרבנים כלואים אחרים, דוגמת אוריאל פורה מבאר-שבע ועומר סעד ממע'אר.

עורווה סייף היה אחד הדוברים בוועידה הארצית נגד כל צורות הגיוס לצבא, השירות הצבאי והשירות הלאומי, שאירגנה בסח'נין ועדת המעקב העליונה של האוכלוסייה הערבית בישראל (6.6). בוועידה השתתפו כאלף איש, ביניהם נבחרי ציבור ואנשי דת. סרבנים נוספים שדיברו בפני הוועידה, הם ענאן שאהין משפרעם ודניאל דאור מחדרה, שייצגה את מכתב השמיניסטים.

התכנית האמנותית כללה, בין היתר, את המיצג "צה"ל לא שווה" אותו אירגנה בנק"י. אתר החדשות "בכרא" פירסם, כי לשכת ראש הממשלה ניסתה ללחוץ – באמצעות ראש עיריית סח'נין – כי מיצג זה לא יכלל באירוע. בתום הוועידה, נחתמה אמנה ציבורית נגד גיוס צעירים ערבים לצבא.

פוטרו מבקשי מקלט שהשתתפו בשביתה

עשרות מבקשי מקלט, שביקשו לשוב לעבודתם בתום שביתה המחאה שערכו בחודשים האחרונים, הופתעו לשמוע שהם מפורטרים. מנהיגי הקהילה הסודנית מסייעים לרבים מחבריהם שנותרו ללא מקור פרנסה, ובינתיים ארגון "קו לעובד" פועל לעזור למפורטרים.

הגדה השמאלית

אחד העם 70, תל-אביב

ביום ה', 19 ביוני, בשעה 20:30

אנסמבל הזמרים כרמינה

בניצוחה של תם קרני

לילה

קונצרט ויזואלי-תיאטרלי-אילתורי

של מוסיקה חדשה, עתיקה ועממית ממונטוורדי ועד ג'אז

תרומה לכיסוי הוצאות: 30 שקל

ח"ד 26205 , 6126102 ' 03-6293944 , 03-6297263 info@maki.org.il

www.hadash.org.il : " , www.maki.org.il : "